

Več zavzetnosti in več pobude

Znova se vračamo k običnemu Zboru zveze slovenskih športnih društev v Italiji. Pričakovali smo namreč, da bo novi odbor s predsednikom na čelu izvoljen na podlagi resolucije, programskega dokumenta torej, iz katerega bi bilo razvidno, kakšni so načrti in vilji novega odbora. Vendar zaman: zgleda torej, da je bil novi odbor izvoljen izključno na podlagi jamstva, ki jih dajejo delegatom posamezniki, posamezni kandidati.

Na programsko izjavo, ali dokument, ki sicer to ni, vendar ga lahko kot takega sprejmemo, smo morali počakati točno teden dni, to je do običnega zbora SKGZ, na katerem je v razpravo posegel tudi novi predsednik ZSSDI Vojko Kocman. Iz njegovega posega zvemo, da so vrata krovnih športnih organizacij odprta vsem, novi odbor pa si je zadal nalogo sodelovati tudi z društvi, ki niso včlanjeni v Zvezo. Program novega odbora pa kvalificirajo predvsem — po Kocmanovih besedah — naslednje točke: 1) razvijanje vestranske športne dejavnosti, 2) verovanje amaterizma, 3) skrb za narodno zavednost aktivnih športnikov. To pa so obenem točke, ki jih zasledimo že v samem statutu Zveze, zato ne predstavljajo nobene novosti. Od Kocmana bi pričakovali, da bi vsaj nakazal trdnjše zavzetost pri spoštovanju statuta, če že ne iz drugih razlogov, pa vsaj zato ker nova metla...

Druga naloga novega odbora pa je — vedno po Kocmanovih izjavah na običnem zboru SKGZ — da si zagotovi prisotnost v vseh tistih javnih organizacijah, kjer se odloča o slovenskem športu. Ta pobuda je vsekakor hvalevredna, kajti doslej so se naša društva zanimala za življenje v raznih deželnih zvezah športnih panog bolj malo in prepuščala vodstvo v njih Italijanom in to tudi v športih, kot sta odbojka in namizni tenis, kjer smo imeli ali imamo najboljše klube in igralce. Pri tem naj bi ZSSDI pomagale tudi politične stranke od Slovenske skupnosti do socialistov in komunistov, s katerimi bo novi odbor imel prve sestanke že januarja. Morda bi veljalo pogovore s političnimi predstavniki nekoliko razširiti, da ne bi zajeli le pogovor o podelitvi mest v raznih odborih in pododborih.

R

—o—

Makarios se je vrnil na Ciper. V kratkem lahko pričakujemo od tam vesti o novih dramatičnih dogodkih.

PO ZAUPNICI MOROVI VLADI

Italija v vrtincu škandalov

Nova vlada predsednika Alda Mora je prejšnji teden prejela zaupnico v poslanski zbornici in senatu, s čimer se je dokončno izčrpal ves postopek, ki ga predvideva ustava ob imenovanju in sestavi nove vlade. Glasovanje o zaupnici je poteklo brez presečenj, kajti zanj so glasovali demokristjani, socialisti, socialni demokrati, republikanci in poslanci ter senatorja Južnotirolske ljudske stranke. Dvostranska vlada Alda Mora uživa torej zaupanje širokega loka političnih strank, pri čemer je treba tudi za beležiti zadržanje liberalne stranke, katere parlamentarci so se pri glasovanju o zaupnici vzdržali. V opoziciji so ostali komunisti, levi neodvisneži in misovci.

Na zunaj se je potemtakem obnovila leva sredina, kar dokazuje, da ta oblika vladanja trenutno nima alternative. V resnici pa zadeva ni tako preprosta. Potek parlamentarne razprave je na primer pokazal, da še vedno obstaja hudo nesoglasje med socialisti in socialnimi demokrati, celotni razplet zadnjih dogodkov znotraj Krščanske demokracije pa potrjuje že znano dejstvo, da to ni več stranka v klasičnem pomenu besede, temveč koalicija struj in posameznih politič-

krati pa so socialistom očitali »dvojno dušo«, in sicer, da se še vedno ne morejo ali nočejo rešiti takšnega ali drugega komunističnega varuštva, kar naj bi bil globlji vzrok splošne politične krize v državi.

Glede na navedene očitke, ki si jih izmenjujeta omenjeni stranki, je treba ugotoviti, da v bistvu ustrezajo resnici. Toda vsi ti očitki so po našem predvsem rezultat določenega procesa, posledica pomanjkanja modernega strankinega programa, ki bi ustrezal sedanjemu gospodarskemu in družbenemu položaju v državi, čemur je treba dodati še pretirano strankarstvo, to je dajanje prednosti strankinim interesom pred splošnimi interesi.

Vse kaže, da se bo polemika med socialisti in socialnimi demokrati nadaljevala, kar bo prav gotovo negativno vplivalo na delovanje vlade.

Za nadaljnji razvoj političnega življenja v državi je vsekako pomembno stanje znotraj Krščanske demokracije. Očitki, ki letijo na to najmočnejšo italijansko stranko, češ da se ne more zaradi svoje medrazredne narave odločiti za jasne politične izbire, niso neutemeljeni. Prav tako niso brez podlage trditve, da se Krščanska demokracija ne bo mogla zadovoljiti v nedogled z opravljanjem nekakšne posredovalne vloge med obema kriloma italijanskega socializma, kajti to nujno vodi v kompromisarstvo, polovičarstvo in nenehno odlaganje reševanja problemov. Krščanska demokracija mora priti nujno na dan s svojimi izvirnimi idejami, predlogi in programi, ki se morajo soočiti z idejami, predlogi in programi ostalih italijanskih množičnih in ljudskih strank. Le iz takšnega dialektičnega razmerja se morajo izcimiti pravilne rešitve perečih in najbolj aktualnih političnih, gospodarskih in družbenih problemov.

Za trenutno stanje v Italiji pa so še najbolj značilni in tudi najnevarnejši žal zelo številni primeri najrazličnejših škandalov. V zadnjem času skoraj ne mine dan, da dnevni tisk ne bi poročal o primerih korupcije, podkupovanja, sleparij, zlorabe pavnih funkcij na vseh ravneh oblasti, tudi in zlasti na najvišjih. Kar široko javnost pri tem še najbolj moti, je to, da najznačilnejše sodne ali parlamentarne preiskave povečini ne privedejo nikamor in se vlečejo v nedogled, tako da ni nič čudnega, če postaja javnost čedalje bolj nezaupljiva v moč in nepristranskost pravice. Največjo škodo pa takšno stanje povzroča v vrstah mladine, ki se prav gotovo ne more navduševati nad takšnim

(dalje na 3. strani)

OPOZORILO

Naročnike in bralce obveščamo, da smo zaradi splošnega in stalnega naraščanja cen in povečanja tiskarskih stroškov žal prisiljeni zvišati prodajno ceno našega lista in njegovo naročnino.

Od 1. januarja 1975 bo zato vsak izvod našega lista stal 150 lir, namesto dosedanjih 100, kot je že dalj časa v veljavi za ostali dnevni tisk v Italiji. Naročnina pa bo znašala: letna 5.000 lir; polletna 2.500 in četrtna 1.250; naročnina za inozemstvo pa 6.000 lir.

Prepričani smo, da bodo naši bralci in naročniki z razumevanjem sprejeli naš sklep, ostali zvesti listu in mu pomagali premagovati velike finančne težave.

UPRAVA

nih veljakov, ki jih združujeta predvsem želja po oblasti in njeno dejansko izvajanje.

Med parlamentarno razpravo so socialistični govorniki ponovno očitali socialnim demokratom, da so sprožili vladno krizo, ker so računali na razpust parlamenta in na razpis predčasnih državnoborskih volitev. To bi še bolj radikaliziralo politični boj in dejansko razklalo volilni zbor v dva tabora, pri čemer so socialni demokrati upali, da bo prevladal desničarski tabor. Socialni demo-

RADIO TRST A

:: NEDELJA, 15. decembra, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 F. Chopin: Sonata v g. molu. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »V kraljestvu zime«. Prvi del. Napisala Desa Kraševac. Režija: Miro Opelt. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 15.45 Orkester proti orkestru. 16.00 Šport in glasba. 17.00 »Samota«, Radijska drama, napisal Jordan Dobreski, prevedla Nada Konjedic. RO. Režija: Jože Peterlin. 17.45 Nedeljski koncert. 18.45 Ljudska glasba iz vseh dežel. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.20 Ritmične figure.

:: PONEDELJEK, 16. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za srednje šole) »Peli so jih mati moja«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Radio za šole (za srednje šole - ponovitev). 18.50 Baročni orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Jazz glasba. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Slovenski ragledi: Srečanja - Trobentač Tone Grčar, pianist Aci Bertonec. A. Honegger: Intrada (1947); Pavel Šivic: Štiri skladbe (1964) - Primož Trubar v naših krajih - Slovenski ansambli in zbori. 22.15 Klasični ameriške lahke glasbe.

:: TOREK, 17. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratikaj prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 12.50 Medigra za pihala. 16.30 Glasba po željah. 17.00 Ze mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Pianist Rudolf Firkušny. 18.50 Formula 1: Pevec in orkester. 19.10 Od odra do filma - srečanje z igravko Slavom Mezgečevom. 19.20 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.35 H. Berlioz: »Benvenuto Cellini«, opera. Tretje dejanje. 21.35 Nežno in tiho.

:: SREDA, 18. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol) »Iz Jezusovega življenja«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Tržaški baročni ansambel: Miloš Pahor in Kanaš Koneke - kljunasta flavta, sopranistka Hannelore Ludwig, klavičembalistka Dina Slama, Alojz Mordej - viola da gamba. 19.15 Avtor in knjiga. 19.35 Zbori in folklor. 20.00 Šport.

:: ČETRTEK, 19. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Skladatelji in njihove korespondence. (Ada Markon). 19.10 Italijansko gledališče v Ljubljani (Andrej Bratuž). 19.25 »Pisani balončki« (Krasulja Simoniti). 20.00 port. 20.35 »Kardinal Lambertini«. Igra, napisal Almedo Testoni, prevedel Miroslav Košuta. RO. Režija: Jože Peterlin. 22.15 Južnoameriški ritmi.

:: PETEK, 20. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol) »Poslušajmo in ilustrirajmo«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. Jakob Jez: Do fraig amors, kantata za dvojni zbor, mandolino, lutnjo, kitaro in tolkala. 19.10 »Religiozna lirika Vladimira Kosa«.

:: SOBOTA, 21. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Poslušamo spet. 13.30 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Tržaška komorna skupina: sopranistka Gloria Paulizza, mezzosopranistka Elena De Martin, tenorist Giuseppe Botta, baritonist Polo Loss, pianistki Roberta Lantieri in Neva Merlak. Daniele Zanettovich: Ludi carmina. 18.40 Glasbena zlepljenka. 19.10 Kulturni spomenik naše dežele: »Goriški grad«. 20.00 Šport. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Iz življenja naših skladateljev »Gregor Rihar« (Miroslav Košuta).

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphani Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Inflacionistične težave v Jugoslaviji

»Corriere della Sera« je prinesel 10. t.m. na prvi strani doljši dopis svojega dopisnika Lorenza Bocchija iz Beograda pod naslovom »Jugoslavija gospodarskega booma v spopadu z rekordno inflacijo«. V njem poroča, da pričakuje jugoslovanska vlada, da bo dosegla inflacija do konca leta 32 odst. in da postaja položaj dramatičen. Zato je sklenila vlada, da so potrebni nekateri omejitveni ukrepi.

»Dejstvo je,« piše Bocchi, »da uživa jugoslovansko gospodarstvo, v določenih pogledih, zavidanja vredno zdravje. Produkcija se je letos povečala za 10 odst. namesto predvidenih 7 odst., pšenična letina je dosegla rekordno številko 6,3 milijona ton in napravila državo v veliki meri v tem pogledu samozadostno. Le jesenske povodnji so preprečile, da bi bili doseženi enako briljantni uspehi tudi pri letini koruze. Izvoz se je povečal v prvih desetih mesecih za celih 26 odst. Hudo pa je, da se je uvoz povečal za 70 odst. in pahnul plačilno bilanco v primanjkljaj, ki bo znašal kljub pošiljanju valut iz tujine (pošiljke izseljencev) 720 milijonov dolarjev: več kot štiri petine tega primanjkljaja gre na račun višje cene petroleja, ostalo pa na račun inflacije, ki divja v zahodnih državah, odkoder prihaja 75 odst. jugoslovanskega uvoza.«

Položaj pa bo postal še težji, če bo zaradi svetovne gospodarske krize in posebno v Nemčiji del enega milijona zdomcev prisiljen, da se vrne v domovino in poveča vrste sedanjih 400.000 brezposelnih.

Svet republik, v katerem so predstavniki šestih republik in dveh avtonomnih dežel, je predložil pretekle dni vladi nekaj zahtev v popravilo njenih gospodarskih smernic za l. 1975. Slovenija zahteva večji uvoz, Hrvaška se zavzema za razvoj turizma, Vojvodina za povečanje živinoreje, in Kosovo, ki je najrevnejše, za podražitev surovin. Obenem so republike poudarile svojo ustavno pravico, da same urejajo vprašanja potrošnje in investicij, ker da spata to zgolj v njihovo pristojnost. Ob koncu decembra bi moral parlament dokončno odobriti nove gospodarske smernice.

—o—

V Italiji se je vnela diskusija o »italijanski atomski bombi« (zda, ko jo ima tudi Izrael). Okrog 150 fizikov se je izjavilo proti izdelavi italijanske atomske bombe.

Avstrijska vlada je odgovorila na jugoslovansko noto glede pravic slovenske manjšine na Koroškem. Kaže, da odgovor nikakor ni zadovoljil jugoslovanske vlade in Slovenije.

Mihec in Jakec se menita od »siveh con« in od uradnega optimizma

— Ti Jakec, ke se zastopeš na tolko reči, ti be mogu meni nomalo razložet, kej so tu »sive cone«?

— Pej kej si se zdej zmisli? Ki si tu slišou?

— E, na več krajeh. So jemeli ano posvetovanje nekšni pevovodje, pole je bla ku ana prosvetna konferenca al simpozij al nekej tašnega. Jn vsi so kar naprej čekolirali od nekšnih con, siveh področij, siveh predmestij, jn samo tako sivo robo. Jn jest nanka ne zmam, ker je tu!

— Ma kej ni biu zraven morbet nekšen grabec?

— Ne, neč nisem slišou, de be biu kej zraven. Pej zakej misleš, de je morbet glih uan zraven?

— Zatu ke uan si rad po nepotrebnem bruse jezek. Tudi uan je govoru od tašnih reči: Ma je pasalo vre dosti let. Jn pole so mu na anem občnem zbori prosvetne zveze povedali, de so za tašno govorjenje u cajti vojske moža nečko počli. Jn se me zdi, de zdej ne reče neč več.

— E, morbet se je ustrašu.

— Be znalo bet. Zatu se pej čudem, de so spet začeli ses temi sivemi conami. Je res, de ni vojske jn zatu ni nevarnosti, de be jeh počli. Ma vselih je bulše ne govort, zatu ke se prou gvišno kej zamereš. Treba zmirar govort samo optimistično jn tudi če je kej narobe, treba zmirar reč, de bomo prou gvišno premostili objektivne težave zatu ke

naša življenjska pot bo posuta ses samimi rožcami...

— Koker ke rečejo pr glasbi po željah. Ma ti klepetas vse sorte, ma do zdej mi še nisi povedau kej je tu: »sive cone«.

— Ja, znaš, tu ni taku lahko. Jn pole se je treba nomalo zastopet na farbe. Razločeš ti farbe ano od druge?

— Jest mislem, de ja. Sej jemam še nekam zdrave oči.

— Ma ni zatdosti. Je treba bet tudi telegen. Jn tle se mi zdiš ti nekam švoh.

— Ben Jakec, ne stoj spet začent ses tvojem remenadami. Če češ, povej, če ne, hodi h streli!

— E, ma hitro skočeš gor! Ben posluši! Siva cona je tista cona, ke je bla anbot plava. Pole je postala tudi nomalo rdeča. Pole je bla zmiram bol rdeča jn zmiram mejn plava. Pole se je plava farba zgebila, ma cona ni ostala rdeča ma je ratala siva. U matematiki be rekli: če odšteješ od rdeče farbe plavo, dobiš rezultat sivo. Si zastopu?

— Prouzaprou morem reč, de ne. Se mi kar mejša od teh farb.

— Sej s ti reku, de ni lahko. In ti nisem nanka povedau vsega. Zatu ke tiste sive cone postajajo počasi zmiram bol zelene. To je, koker pravejo, naravni razvoj. Zatu ke farbe se prelivajo. Jn tako ses sivga rata zeleno.

— Ja, de se farbe prelivajo, tu sm zamerkou že leta nazaj. Denmo reč s črne je postala rdeča, s plave je postala zelena jn taku naprej. Jemaš prou, ja. Ma vselih ne znam, kej je siva cona.

— Tudi ne boš nikoli znou, zatu ke ti manka telegenca.

PROSTOR MLADIH

Strašna skušnjava demagogije

Demagogija pomeni v bistvu zapeljevanje ljudstva z lažjo, izkrivljanjem resnice, z obrekovanji, z nestvarnimi obljubami ali s sklicevanjem na razne nevarnosti in sovražnike, ki baje grozijo ljudstvu in državi, če ne bo napravilo tistega ali se držalo tistega, kar hočejo demagogi. Demagogij je vseh vrst, ne samo na političnem polju. Vendar so najnevarnejše ravno politične in ideološke demagogije, kar dokazuje preteklost in kar kaže tudi naš čas.

Demagogije obstajajo tudi na verskem torišču. Včasih jih je na prvi pogled težko ločiti od resničnih gibanj, ki se porajajo iz čistega verskega nagiba, npr. od raznih verskih sekt ali veskih prenovitvenih gibanj, kajti na tako prenovitev se sklicujejo vedno tudi demagogi. Toda prej ali slej pride na dan pravi značaj demagogije, kajti za njo tičijo navadno egoistični nameni demagogov: pohlep po denarju, želja po lahkem življenju na račun človeške nevinosti ali po osebnem uveljavljanju, pohlep po oblasti nad masami in uživanje nad njihovi češčenjem in vdanostjo. Nedavno smo lahko brali o takem »verskem« demagogu, 55-letnem bivšem župniku iz Vintebia pri Vercelliju, »donu« Dinu Ferraru, ki je s pridiganjem o bližnjem sodnem dnevu, katerega strahoti da bodo ušli samo njegovi »verniki«, ki bodo pravočasno »poveljčani«, potegnil za seboj v pustolovščino 23 ljudi, med njimi delavce, ki so zaradi njega pustili službo, in bogataše, kot postarnega aristokrata kneza Lodovica Melzi d'Erila in njegovo ženo, ki sta zapustila družino in mu izročila 25 milijonov lir. Skupina je 115 dni blodila po švicarskih gorah in se potikala po hotelih, dokler je trajal denar, ki so ga prinesli s seboj, ter se pustila terorizirati od odpadlega župnika in njegove »prijateljice«. Pustolovščine je bilo konec šele, ko je zmanjkalo denarja in sodnega dneva le ni hotelo biti. Tedaj jo je vodja s prijateljico odkuril, ostali pa so se potlačeni — a ne še vsi spametovani — vrnili domov, na razvaline svoje prejšnje eksistence.

To je samo en, najnovejši primer strašne zapeljive moči demagogije, ki lahko premami tudi dozdnevno zelo pametne in trezne ljudi. Preteklost in tudi sedanjost pa nudi še veliko hujše in predvsem bolj množične primere demagogije, ki je privedla do strašnih posledic. Tak demagog so bili npr. Hitler in njegovi pomočniki, ki so zapeljali velik narod, ki je dal Evropi najnaveč filozofov, do strašnih blaznosti in hudodelstev. Šele ko so se znašli v katastrofi, so se Nemcem odprle oči. Toda noben narod ni imun pred demagogijo, skoro vsak ji je že kdaj podlegel, v tej ali oni obliki, tudi Slovenci. Taka politična demagogija sta bila npr. panslavistično in unitaristično »jugoslovansko« gibanje v preteklem stoletju in v prvih štirih desetletjih tega stoletja, ki sta zanimali slovensko narodno individualnost in zavirali oblikovanje prave politične narodne zavesti in napredna politična in socialna gibanja. Temu panslavističnemu »navdušenju«, ki je mamilo množice, je pripisati, da se na Slovenskem ni moglo nikoli, do časa druge svetovne vojne, ustvariti močno socialistično gibanje, kljub močni delavski pla-

sti, kot alternativa tedanji liberalni in klerikalni stranki, kajti njegovi ideologi so bili preveč pod vplivom panslavističnih in jugoslovansko-unitarističnih ideologij ter zato niso imeli pravega odnosa do slovenske politične, gospodarske in socialne stvarnosti.

Danes zamamljajo svet, tudi pri nas, nove ideološke in politične demagogije, razni ekstremizmi, dozdevno polni kritičnosti do obstoječega, a v resnici »prodajavci dima«, za tem dimom pa se skriva grozotni pohlep po totalni oblasti nad masami in celimi narodi. Demagogije lahko spoznamo po tem, da obljublajo totalno rešitev vseh, tudi najbolj zapletenih problemov na en mah, navadno s silo, po njihovem uporabljanju stalnih in maloštevilnih miselnih shem, po bujni, a prazni frazeologiji in predvsem tudi po nestrpnosti do vseh, ki se ne dajo zapeljati.

—o—

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, ulica Donizetti 3/I ima v ponedeljek, 16. decembra svoj redni večer. Na vrsti je

PRIMORSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

Povabljeni so uredniki leksikona na ta večer, ki bodo razložili, kako je Mohorjeva družba prišla na misel leksikona, kakšni so njeni načrti za bodočnost in kako poteka delo za to knjigo. Začetek večera ob 20.30.

Brez jelk in božičnih luči

Se v nedavni preteklosti je Trst v tem adventnem, predbožičnem času ves žarel v tisočeri lučih. Na trgih so bile postavljene velike jelke s pisanobarvnimi lučmi in posrebranimi ali pozlačenimi obeski in ni bilo bara ali boljše trgovine, kjer bi ne imeli že v začetku decembra božičnega drevesa. Mnoge trgovine so okrasile svoja pročelja s smrečjem in lučkami. Letošnji advent pa vlada v Trstu pusta sivina. Mesto ima tako podobo kot skozi vse leto — nikjer nobene ga znaka o bližajočem se božiču, razen v izložbah tistih nekaj papirnic-knjigarn, kjer prodajajo jaslice in obeske za božična drevesca. Ta puščoba in to varčevanje sta seveda posledici krize z energijo, pomanjkanje denarja, kar se pozna v trgovini, a tudi določene mentalitete, ki prehitro podleže modni psihozi. Ne moremo verjeti, da tržaški bari in trgovine ne zmorejo kupiti in okrasiti enega božičnega drevesa. Ista kramar-

ska miselnost, ki je prej izkoriščala božično pričakovanje in pretiravala z reklamo v znamenju božičnih simbolov, se zdaj kaže v skopuštvi, ko gre za to, da bi zadobilo mesto malo prijaznejši in bolj prazničen obraz ob bližanju velikega praznika krščanskega sveta.

—o—

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE

Sergej A. Najdenov

VANJUŠINI OTROCI

(Drama)

V petek, 20. t.m. ob 16. uri - Abonma Red H in Red I

v petek, 20. t.m. ob 20.30 - Abonma Red A in Red D

v soboto, 21. t.m. ob 20.30 uri - Abonma Red B in Red E

v nedeljo, 22. t.m. ob 16. uri - Abonma Red C in Red F

—o—

Pavel Golia

J U R Č E K

Pravljiva v štirih dejanjih s prologom

V torek, 17. t.m. ob 15.30

—o—

Pri nedeljskem plebiscitu v Grčiji za izbiro med kraljem Konstantinom in republiko so zmagali z dvotretjinsko večino republikanci, Grčija je tako postala republika, Konstantin s svojo družino pa bo lahko začel živeti normalno življenje brez večne napetosti.

MIKLAVŽEVANJE V SKK

V soboto, 7. decembra, sfo imeli v prostorih Slovenskega kulturnega kluba miklavževanje.

Kot običajno so večkrat posrečena in hudomušna darila opozorila klubovce na njihove »napake« ali »vrline«.

Udeležba je bila velika; mala dvorana SKK je bila natrpana. Obdarovanju je sledil ples.

V soboto 14. t.m. bo v prostorih SKK profesor Samo Pahor vodil debato na temo: Pravica Slovencev do uporabe lastnega jezika.

Občni zbor SKK se je odločil 30.XI.1974 za nov odbor, ki ga sestavljajo:

Marija Breclj - predsednica

Marija Besednjak - podpredsednica

Barbara Lapornik - tajnica

Veronika Breclj - tajnica

Evelina Jeza - blagajničarka

Tanja Rebuta - arhivar

Odborniki so še: Darko Ravber, Edi Dolenc, Aldo Žerjal in Marko Jevnikar.

MLADI, DOPISUJTE V SVOJO RUBRIKO!

Dijaki in vsi drugi mladinci, dopisujte v to svojo rubriko »Prostor mladih«. Sporočajte v njej svoja doživetja, razpravljajte o svojih problemih, izražajte svoje dvome in opozicionalnost tistemu, kar se vam zdi zastarelo, krivično ali nezdravo. Pišite, kaj mislite o raznih dogodkih, ljudeh, knjigah itd. Pišite, če vas muči kaka skrb.

Prejeli smo od enega mladih novelo, ki jo bomo objavili v kratkem.

Za božično številko Novega lista imate na razpolago dve strani. Napolnite ju!

Miklavžev večer v Finžgarjevem domu na Opčinah

Finžgarjev dom na Opčinah je ostal tudi letos zvest slovenski tradiciji miklavževanja in je priredil v četrtek, 5. t.m. popoldne ob 17 uri. »Miklavžev večer« z obdaritvijo najmlajših. Parkljem je bil tokrat vstop prepovedan, Miklavž jih je odločno odgnal s svojo dolgo palico, tako da so si malčki oddahnili in veselo čakali, kdaj jih bo Miklavž poklical. Vseeno pa jim le ni bilo, da ne bi kaj preveč povprašal ali prebral iz svoje knjižice kaj takega, česar se neradi spominjajo...

Posebno najmanjši so z odprtimi usti strmeli v Miklavža, a so vseeno pogumno stopili na oder, ko jih je poklical, saj je šlo za darila. Najbolj pa se je postavil dveinpolletni Peter Zmak, ki je v Miklavževem naročju zapel v mikrofonskem »Barčica po morju plava« od začetka do konca brez kakega zatike in s trdnim glaskom, v zabavo dvorane, ter požel zaslužen aplavz. Ko je odhajal s svojim darilom, so ga slišali, kako je zago-

Opčine

POKOPALI SMO VETOTA

V soboto popoldne smo pokopali na Opčinah Vetota Ravbarja, gostilničarja, popularnega Vetota. Tudi njegova gostilna je bila znana kot »Gostilna pri Vetotu«. Zaradi svoje prijaznosti, dobrosrčnosti in poštenosti je bil zelo priljubljen pri openskem prebivalstvu, pa še daleč naokrog. Od leta 1943 do konca vojne je bil partizan, po letu 1946 pa se je spet posvetil delu v domači gostilni ter jo vso prenovil. Žal se uspeha svojega truda ni dolgo veselil. Dočakal ni niti 52 let. Kako radi so ga imeli ljudje, je pokazal njegov pogreb. Mnogi so ga prišli pokropiti še v cerkev, odkoder se je potem vil dolg pogrebni sprevod do njegovega zadnjega počivališča.

Njegovim domačim, posebno pa materi in ženi, naše globoko sožalje.

tavljal: »Še bom plišel, veš, sveti Miklavž, še bom plišel!« To so trdno sklenili tudi vsi drugi. Zares, ni ga svetnika čez sv. Miklavža, vsaj za slovenske otroke ne.

—o—

SODELUJTE PRI »NOVEM LISTU«

Sodelujte pri »Novem listu« s članki, z informacijami, s pismi uredništvu, s komentarji! Čim več boste sodelovali, tem boljši bo list!

Sodelujte tudi s tem, da pravočasno plačate naročnino in da naročite »Novi list« svojim znancem in prijateljem na našem ozemlju, v Italiji ali v tujini, če želite, da bi bili informirani o naših zadevah in si znali tolmačiti dogajanja v svetu!

BERROCALOVA RAZSTAVA

V tržaški galeriji Forum so odprli 11. t.m. razstavo kiparja Berrocala. Berrocal je rojen l. 1933 v Malagi v Španiji, zdaj pa živi blizu Verone v Italiji.

V isti galeriji se dobijo Spacalove božične voščilnice, na prodaj pa so tudi grafike mnogih umetnikov, med njimi tudi slovenskih.

PREDAVANJA KMEČKE ZVEZE O DAVČNI REFORMI

Davčna reforma, ki se je začela uvajati že z letom 1973, je bistveno spremenila davčni sistem. Ukinila je nekatere prejšnje davke (n.pr. družinski davek, davek na zemljišča), uvedla nekatere nove (n.pr. davek na narastek vrednosti nepremičnin, I.V.A.), spremenila nekatera določila in postopke pri drugih (zapuščinski davki, davki na ku-poprodajo).

Splošno upanje, da bo davčna reforma vse zadeve z davki bistveno poenostavila, se je na žalost pokazalo neosnovano. Tudi zato, ker se je pač treba vsakim novostim privaditi, je med nepoklicnimi navadnimi ljudmi še precej negotovosti in dvomov, kako se jim je ravnati ob novem davčnem sistemu.

Kmečka zveza je zato sklenila prirediti to zimo vrsto predavanj po vaseh, na katerih bo strokovnjak dr. Stanislav Oblak na vsem razumljiv način obrazložil novi davčni sistem in odgovarjal na vprašanja, da se razčistijo morebitni dvomi.

Mislimo, da bodo ta predavanja zelo koristna za naše kmete in sploh vse deželane, zato je pričakovati na njih številno udeležbo.

L.V.

Tretji diskusijski večer v SKK

Tretji diskusijski večer prejšnji četrtek (5.12.) v dvorani Slovenske prosvete v ulici Donizetti je bil posvečen temi »Ali ima vsak narod pravico do lastne države?«. V enem izmed uvodnih referatov je Saša Rudolf preciziral pojma narod in država, pa tudi narodnost in državljanstvo, česar v nekaterih, posebno v romanskih in anglosaških državah, ne razločujejo.

Diskusija bi bila morala obravnavati probleme državnosti vseh dva ducata narodov brez lastne države v Evropi, in v to smer sta pokazala tudi dva uvodna deferata, vendar se je ta-

koj osredotočila le na problem slovenske države, kar pa je hkrati dokazalo veliko zanimanje za na problem. Razprave so se udeležili Saša Martelanc, Rudolf, Samo Pahor, Alojz Rebula, Franc Jeza, Emidij Susič, Sergij Pahor in še razni drugi.

Prihodnji diskusijski večer bo v četrtek, 19. t.m. na temo »Zakaj obstaja prepad med našimi izobraženci in delavci?«. Začetek ob 20.15. Uvodni referati naj ne presegajo 4-5 tipkanih strani.

Boris Pahor

MINI DNEVNIK

Tako redki so članki zdamskega časopisja, ki bi kaj zrelega povedali, da človek skoraj ne verjame svojim očem, ko zasledi trezen, uporaben odstavek.

28. oktobra

V razredu sem spet omenil Okcitance, ki so bolj poznani kot Provansalci. Nekateri dijaki so se hitro odzvali. Niso pozabili lanskega prikaza, od trubadurjev sem prešel k usodi okcitske kulture skozi stoletje do Mistrala, ki je dobil Nobelovo nagrado za svojo Mirello, in vse do nas.

Letošnji *Prostor in čas* št. 5/6 je objavil moje dnevniške zapise, kjer je govor tudi o okcitskem prebujenju. A težko, da kateri izmed dijakov kdaj lista *Prostor in čas*. Kulturna razgledanost naših višješolcev je trpko poglavje povojne dobe.

31. oktobra, Dutovlje

Moja dutovska soba je v prvem nadstropju, ker pa je napeljava precej čudaška, je v kopalnici topla voda samo takrat, ko je spodaj v kuhinji prižgan štedilnik. Tako se ob mrzli vodi z mislijo večkrat znajdem v taboriščni umivalnici. Waschraum. Vogeška planina skoraj tisoč metrov nad morjem.

Sneg. Do pasu nagi. Telesa, ki so jim rebra kot doge razsušenih brentačev. Obrbite glave pod ledenimi curki.

Te podobe se mi zadnje čase vračajo, ker so taborišča marsikje spet na dnevnem redu. Mi smo verjeli, da bo po drugi svetovni vojski ob spominu na krematorijsko zlo človeštvo postalo dobro kot jagnje.

1. novembra, Dutovlje

Našel sem članek o Romanu Pahorju (Primorski dnevnik, 4.12.66). Piše Milko Škrap. Spravil sem odrezek, ker gre za človeka, ki je vse žrtvoval za ohranitev narodne skupnosti pod fašizmom, a je po vojski je bil deležen raznih šikan kot vsi, ki so bili preveč narodno zavedni, to se pravi nekomunisti. Osebnost, o kateri bo potrebno spregovoriti, ko bomo opisovali tržaško povojno ozračje.

Ne da bi se spomnil na članek, katerega sem zdaj po naključju našel, ko sem iskal papir, da prižgem peč, sem Romana Pahorja opisal v romanu *Parnik trobi nji*. Z njim se Ema pogovarja v krožku v ulici Svetega Frančiška.

2. novembra, Dutov je

Za hipec sem odšel v Skopo, kjer počiva Mariča Živec, na Primorskem (in ne samo na Primorskem) poznana kot Marička zavoljo gostilne »pri Marički«, tukajle, lučaj od dutovske železniške postaje. (Nekje sem že napisal, da je ta postaja Kosovelova »provincialna postaja«.)

»Dober dan Marička«, se ji rekel in mi je bilo žal, da je letos jesen tako čudovito žolta, ko pa se ji ona ne more odreči. Bakreni listi teranovih trt so poleg žegna poudarjali gostoto kraških kamnov kakor ob Srečkovem miru sredi tomajskih vinogradov.

Sedemdesetletna žena, ki so jo cenili pomembni slovenski kulturni možje, bi bila lahko živela še kako leto, da ji niso razrvali srca povojni psevdorevolucionarji. Gospodinja hiše, ki je bila povezana z osvobodilnim gibanjem od njegovega začetka, so vrgli v zapor, in da je ni iz njega rešil Ivan Regent, bi njeno srce verjetno še dosti prej odpovedalo.

Večkrat mi je rekla: »Niko'i ne bom pozabila, kako si me srečal v Sežani, ko so me spustili iz zapora. Povabil si me na kavo in šel z mano po ulici takrat, ko so se me vsi ogibali. Ti si ne moreš predstavljati, kaj sem takrat čutila.«

(Dalje na 7. strani)

Goriške Mohorjevke v vsako slovensko hišo!

Mohorjevke so pred izidom. Obsegale bodo, kot smo že sporočili, tri redne in eno izredno. Redne knjige so: KOLEDAR ZA LETO 1975, Marijana Kanduš: NA OBALAH MORJA ter Dr. Andrej Kobal: SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE. Izredna knjiga: Dr. Janez Jenko: DRUŽINSKA SREČA.

Pa bo kdo rekel: »Letos pa manj knjig kot običajno! Le tri!« Rednih knjig bo res manj po številu, ne pa po obsegu! Samo Kobalovo delo ima 404 strani in to je komaj prvi del knjige, drugi del izide drugo leto in bo približno istega obsega. Ta prvi del 404 strani pomeni tri in več običajnih mohorjevskih knjig, ki so prejšnja leta imele po 100 do 130 strani. Niti najmanj ne dvomimo, da

bo Kobalovo delo slovenski »bestseller« v letih 1975-1976: najbolj iskana knjiga!

Bi radi poznali slovensko osebnost, od sv. sedeža in italijanske države priznано avtoriteto, ki se ji je tudi vsemogočni »duče Mussolini« uklonil? Našli jo boste v koledarju!

Letošnje goriške mohorjevke v vsak slovenski dom! Naprošamo poverjenike, naj brž sporočijo, koliko mohorjevsk naročajo.

—o—

DELOVNI JUBILEJ

Veliko podjetje in tovarna za sodobno pohištvo Ivan Prinčič in sinovi v Krminu obhaja 50-letnico svojega obstoja in plodovitega razvoja. Naš rojak in tudi javni delavec Ivo Prinčič je odlikovanec s svetinjo in redom za delo; je ustvaril iz skromnih temeljev razsežno tovarniško podjetje, obhaja letos svoj polstoletni delovni jubilej.

Letos se je tovarna še razširila z novimi modernimi objekti.

V soboto bo goriški nadškof slovesno blagoslovil nove dozidave v drevoredu Venezia Giulia v Krminu.

Ob tej priložnosti pošiljajo podjetnemu rojaku vsi prijatelji in znanci svoje čestitke.

NAŠI ROJAKI POD MATAJURJEM - DRUŠTVO BENEŠKIH GODCEV

Z veseljem sporočamo, da se je ustanočila v Beneški Sloveniji nova kulturna celica, in sicer »Društvo beneških godcev — Vigion Karlič«.

Prijatelje in nove člane je povabilo na občni zbor, ki je bil sklican v nedeljo, 1. decembra, v Čedadu. Društvo, ki ima že nad 120 godcev samoukov, nosi ime po domačem glasbeniku in skladatelju Alojziju Vigionu Karliču, ki je umrl pred dvema letoma in ki je začel širiti beneško glasbo in pesem. Ta cilj si je postavilo tudi novo društvo, ki ima svoj sedež v Čedadu.

Po običajnih točkah občnega zbora in izvolitvi novega odbora, ki ga vodi Lucijan Lavrenčič, je sledil bogat glasbeni program, recitacije Trinkovih pesmi in na koncu predstava nove knjige o Benečiji, ki jo je napisal župnik z »Matajurja« Paskval Gujon pod naslovom »La gente delle Valli«.

SLOVESNOST V GOR. TRBIJU

V sredo, za god svete Barbare, zavetnice delavcev v rudnikih, je bilo prirejeno pomembno slavlje z blagoslovitvijo podobe te rudarske zaščitnice. Navzoč je bil tudi vidiški nadškof.

Popoldne je bila na vrsti kulturno-glasbena prireditev, na kateri so nastopili tudi pevci Briškega okteta, Zbor Rečan in Društvo beneških godcev.

Pevma

POGREB

V torek popoldne smo se na domačem pokopališču poslovili od rajne Angele Primožič, ki so jo domačini in meščani dolog let poznali kot gostilničarko »pri Francozinji«, na prvem ovinku ceste iz Pevme na Oslavje, kjer se je rodila pred 58 leti. Med vojno se je z družino izselila v Kamnik. Ko se je vrnila leta 1943 v Gorico, je bila kuharica pri »Jelenu«, potem pri Cavallinu in Komelu na Tržaški cesti. Zadnja leta je prevzela že omenjeno gostilno v Pevmi, ki jo je z dobro kuhinjo in pijačo razvila v pravo izletniško točko. Vodila jo je do konca lanske zime, ko je obolela.

Pokojnica je bila kot dobra in delovna žena v vsej okolici spoštovana.

Naj v miru počiva.

ZADRUGA »SREČANJE«

Pred kratkim se je ustanovila v Gorici kulturno-književna zadruga, ki si je dala ime »Srečanje — Incontro«. Namerava tudi odpreti posebno knjigarno v ul. S. Giovanni.

Cilj zadruga je tudi zbliževanje dveh kultur, italijanske in slovenske. Namen ima iskati ustrezne oblike za skupno uresničevanje medsebojne obogatitve.

V četrtek zvečer je upravni odbor za druge sklicali širši sestanek, da obvesti posamezne kulturne delavce ter demokratično usmmerjene organizacije o namenih zadruga in o njenem delovnem načrtu.

Števerjan

Razpis V. zamejskega festivala ljudsko-zabavne glasbe

S.K.P.D. Franc Sedej in ansambel »Lojze Hlede« v Števerjanu razpisujeta V. zamejski festival ljudsko-zabavne glasbe, ki bo dne 7. in 8. junija 1975 v Števerjanu.

Priglasijo se lahko vsi slovenski ljudski in zabavni ansambli iz domovine in zamejstva.

Skladbe, ki jih bodo izvajali ansambli, morajo biti izvirne in prvič izvedene na festivalu v Števerjanu.

Prijave se sprejemajo najkasneje do 15. marca 1975, na tale naslov:

»S.K.P.D. »F. B. SEDEJ« - ANS. »L. HLEDE« Trg Svobode, št. 6 - 34070 ŠTEVERJAN - S. FLORIANO (Gorizia - Italy)

ter morajo biti navedeni naslednji podatki:

- a) točen naslov in naziv ansambla;
- b) ime, priimek, kraj rojstva, datum rojstva, ter sedanje bivališče vodje ansambla;
- c) ime, priimek, kraj rojstva, datum rojstva ter sedanje bivališče vsakega člana posebej; Ansambli morajo poslati do navedenega datuma sledeči:
 - a) gradivo dveh skladb v dveh izvodih, s katerim bodo nastopili na festivalu v Števerjanu;
 - b) besedilo;
 - c) kratko zgodovino ansambla;

Vsi ansambli so dolžni sporočiti vsako spremembo v ansamblu ter tudi morebitne spremembe bivališča.

Organizator, bo dal na razpolago ozvočenje.

Dopusti se morebitno snemanje Radia Trst A.

—o—

SOSVET ETNIČNE SKUPNOSTI

Na občinski seji v ponedeljek so svetovalci izvolili 15 članov v posvetovalno skupino za vprašanja etnične skupnosti.

Izmed slovenskih ankdidatov so bili izvoljeni na predlog slovenskega šolskega sindikata učiteljica Perat in prof. Veselova.

Za S.K.G.Z.: Jože Cej, dr. Mirko in Karel Primožič, prof. Rupel in Waltritsch. Za Slov. kat. prosveto prof. Lojze Bratuž, dr. Čotar, prof. Humar, Tabaj in dr. Valentinčič. V odboru niso zastopani komunisti.

Levičarski zastopniki so prijaviili priziv, češ da niso bile volitve pravilno izvedene.

NEKAJ STATISTIKE

Na vseh slovenskih šolah v goriški pokrajini pouk že redno poteka; tudi število učencev in dijakov je že dokončno ustaljeno.

Zato podajamo statistiko vpisanih v naše šole v goriški pokrajini.

Ugotoviti moramo, da je na teh šolah vpisanih skupno 1213 učencev in dijakov, to je 56 več kot v lanskem šolskem letu.

Po posameznih šolah je statistična slika naslednja:

Otroški vrtci: 312 vpisanih (lani 298): Gorica center 92 (lani 88), Pevma 23 (30), Podgora 18 (20), Štandrez 29 (30), Doberdob

50 (35), Sobodnje 34 (41), Rupa 33 (24) in Števerjan 33 (lani 30).

Osnovne šole: vpisanih 525 (lani 503), po šolah: Gorica center 145 (136), Štmaver 56 (54) Podgora 24 (22), Pevma 28 (18), Štmaver 6 (10), Števerjan 42 (44), Plešivo 3 (5), Doberdob 76 (74), Jamlje 22 (23), Valon 19 (18), Sovodnje 49 (46), Rupa 33 (33) in Vrh 20 (19).

Nižja srednja šola: vpisanih 277 dijakov, lani 288. Višje srednje kole: gimnazija in klasični licej 50 vpisanih (lani 41), Učiteljšče 55 (30), trgovska šola 50 (53), šola za otroške vrtarice 10 (lani —).

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Marjan Rožanc o Edvardu Kocbeku

Marjan Rožanc je bil prvi predavatelj, ki je spregovoril o svojih osebnih srečanjih z Edvardom Kocbekom v okviru predavanj, ki jih prireja Kulturno združenje »Most« ob sedemdesetletnici Edvarda Kocbeka v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu.

Marjan Rožanc je v obujanju svojega spoznavanja Kocbekove misli in navezovanja osebnih stikov z njim najprej navedel, kako je za njegov dotedanji skušenski svet in skoraj izključno marksistično oblikovano podobo sveta srečanje s Kocbekom pomenilo močan pretres. Le aktivističnemu dožemanju sveta, osnovanemu na akciji, na doseganju neposrednih ciljev, se je pridružilo transmaterialno razmerje do resničnosti. Kocbek mu je pomagal spoznavati, da je človekov položaj v svetu in veselju nekaj usodnega, temeljnega, pa tudi ne docela opredeljivega. To je šlo vstric z ugotavljanjem, da ni za prodor določenih nazorov o človeku dovolj le zmaga v vojni oziroma revoluciji, da obstaja poleg materialnega tudi duhovni svet, poleg zemlje tudi nebo, predvsem da zijajo velikanske razdalje med idejo in prakso, med idealom in resničnostjo. Svet se mu je čedalje bolj kazal v svoji polarnosti. V življenje, naravnano na dosego neposrednih ciljev, je butala metafizična stiska in zunajčasnost, v sedanost prihodnost, slo po odrešenju je spremljal občutek neke temeljne neodrešenosti, ob družbenem in sploh vsakršnem aktivizmu se mu je pojavljala potreba po kontemplaciji, spoznanje po še čisto drugačni razsežnosti človekove biti. Ob branju Kocbekovih pesniških knjig 'Zemlja' in 'Strah in pogum' ter partizanskega dnevnika »Tovarišija« se mu je odkril obsežnejši svet, ki pa ga je doživljal kot dvojnost, kot neke vrste dialektično gugalnico, kot eksistencialni paradoks. Drugačen kot Kocbek sam ni imel vere, ki bi mu povezovala dvojnost in protislovnost v celoto, v neko globljo dognanost, ki človeku daje mir.

V drugem delu svojega predavanja se je Rožanc pomudil pri Kocbeku kot politiku in zgodovinski osebi. Kocbek je za Rožanca merilo, do kam sme umetnik v politiki. Kocbekov položaj v zadnji vojni ter povojni vse do danes, dejstvo, da se Kocbek nikoli ni mogel poistovetiti z določenimi političnim gibanjem ali neposrednimi cilji, zgovorno kažejo, da je Kocbek ostal zvest neki osnovni razpetosti, ki pa mu je omogočala, da je zdrževal ravnotežje med zgodovino in večnostjo,

med človekom in Bogom. Kocbekova zvestoba enemu in nezvestoba drugemu, njegovo visenje v tem paradoksalnem položaju pa ni samo dialektična gugalnica, je tudi zanesljiva pot, je vztrajanje v umetniškem, je odklon od težnje zreducirati vse človeštvo na oblast, na moč na posedovanje, na monolitnost. V tem oziru je Kocbek za slovensko politično in kulturno zgodovino eksemplaričen pojav.

Diskusija, ki se je razvila med žal maloštevilnimi poslušalci, je bila v toliko zanimiva, v kolikor je pokazala, kako močno prisotna je težnja, če ne zanikati, pa vsaj močno zreducirati človekovo globljo razsežnost in obstoj globljih doživljajskih plasti v njem. Zelo umestno je Marjan Rožanc vedno znova opozarjal na to in s tem poudarjal kako bi slovenski svet brez Kocbeka bil prikrajšan za neko izredno dragoceno življenjsko skušnjo in razsežnost.

O svojem razmerju do Kocbeka bo v soboto, 14. decembra, ob 18. uri spregovoril Taras Kermauner. Predavanje bo v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu.

V. V.

»LE LIVRE SLOVENE« PREDSTAVLJA ŠTIRI DRAMATIKE

Nova, 1.-2. številka (oktober 1974) revije »Le Livre slovène« prinaša štiri eseje Jožeta Koruza, v katerih predstavlja mednarodni javnosti štiri zanimive sodobne slovenske dramatike in sicer Ivana Mraka, Vitomila Zupana, Gregorja Strniša in Petra Božiča. Eseji so ali v francoščini, ali v angleščini; v enega teh dveh jezikov je preveden tudi daljši odlomek iz kake njihove drame. Mrak je zastopan z »Mary Tudor«, Zupan z »Aleksandrom — Prazne roke«, Strniša z »Enorogom« in Božič z »Jetniki«. Tekst spremljajo fotografije iz uprizoritev teh del.

Žal pa revija še vedno ne prinaša nič razen daljših tekstov, medtem ko bi bili za tujino zanimivi tudi krajši informativni članki o slovenski literaturi in pisateljih, intervjuvi, novice o novih knjigah.

NOVO »MLADJE«

V kratkem bo izšlo MLADJE 16/74. V reviji sodelujejo z aktualnimi prispevki Florijan Lipuš (proza), Anza Pip (proza), Horst Ogris (igra), Gustav Januš (poezija), Valetin Polanšek (poezija), Lev Detela (predstavitev nemškega avtorja), Christian Wallner (poezija), Pavel Zdovc (ocena), Janko Messner (ocena), Fadel Mulla Khalil (razprava), Valentin Oman (slike). Revija se naroča na naslov: Uredništvo in uprava MLADJA A - 9010 Celovec - Klagenfurt - Poštni predal - Postfach 307.

Vladimir Truhlar: Leksikon duhovnosti

Pri Mohorjevi družbi v Celju je izšla debela knjiga pod naslovom »Leksikon duhovnosti«. Napisal jo je znani pesnik in teolog Vladimir Truhlar. Kratek uvod knjigi, ki šteje okrog 770 strani in je tako najobsežnejše in nedvomno tudi najpomembnejše izvirno teološko delo, kar jih je izšlo po vojni na Slovenskem, je napisal mariborski pomožni škof Vekoslav Grmič. V uvodu pravi med drugim, da pomeni ta Truhlarjeva knjiga za slovenski kulturni prostor veliko pridobitev. Knjiga je napisana z umetniškim navdihom in izrazom, čeprav zaradi tega ne trpita pojmovna jasnost in znanstvena dognanost. Stvari so prikazane tako, da človeka prisilijo k razmišljanju. Grmič zaključuje z besedami: Želel bi, da bi Leksikon duhovnosti našel pot do vseh, ki so pripravljeni iti vase in se poglobiti v življenjsko pomembna vprašanja; ki iskreno iščejo smisel človeškega življenja in dela.

Tudi Truhlar sam je napisal knjigi nekaj uvodnih besed. V spisu se zahvaljuje za svoje zorenje v osnovno duhovno-teološko gledanje, s

katerim je oblikoval ta leksikon, predvsem Romanu Guardiniju in Karlu Rahnerju. Opozarja tudi, da je ta »Leksikon duhovnosti« prirejen sicer po njegovem v italijanščini napisanem »Lessico di spiritualità«, da pa ne gre za zgolj prevod, ampak za slovensko priredbo. Zapisal je tudi: »Nekaterim... morda ne bo všeč moja teološka »odprtost«. Take razumem, toda lahko rečem, da v svojih stališčih ne gre prek tega, kar so stališča npr. Karla Rahnerja, in da imam s temi svojimi stališči — mislim — še vedno prostor znotraj zakonitega teološkega pluralizma. Za marsikoga pa upam, da mu bo prenekateri sestavek leksikona kakor školjka, ki iz nje — če jo nastaviš na uho — zašumi večno Morje.«

Leksikon je urejen po abecernem redu, glede na ključne besede, npr. abba-oče, absolutno, abstraktno slikarstvo, advent, akademska svoboda itd. Iz tega je razvidno, da ne obravnava zgolj pravih teoloških tem, ampak tiste — kot že naslov knjige pove — ki se nanašajo na duhovnost, seveda predvsem krščansko. Knjiga bi zahtevala predvsem teološko oceno in nedvomno se bo našel kdo, ki jo bo ocenil tudi s te strani. Tu lahko ugotovimo samo to, da je napisana v odličnem, pesniškem in modroslovnem jeziku, da je lahko razumljiva, globoka in da predstavlja velik prispevek k sodobni slovenski duhovnosti in kulturi, zlasti še krščanski.

Tržaška slovenska javnost je z obžalovanjem zvedela za smrt skladatelja Karla Pahorja, ki je bil doma iz našega mesta. Primorstvo je dalo pečat tudi njegovi glasbi.

V kratkem bo izšla nova, enaka izdaja »Pleteršnikovega slovarja«, doslej najboljšega in najpopolnejšega besednjaka slovenskega jezika, ker je upošteval tudi besedje narečij. Zato ima znatno vrednost.

Revija »Trieste« je začela spet izhajati

V Trstu je začela spet izhajati revija »Trieste«, z mesecem oktobrom. Izhajala bo četrtletno. Označena je za revijo »za politiko in kulturo«. V uvodu je rečeno: »Obnoviti je težje kot začeti«. Na uvodnem mestu je objavljena anketa »Trst po Suez«, Michele Trovato piše pod naslovom »Skupni interes« o fazi pomirjenja v italijansko-jugoslovanskih odnosih. Sergio Bartole je navezal svoj članek »Manjšine in reforme« na mednarodno manjšinsko konferenco v juliju. Jean Bayle piše o Evropskem kolegiju v Devinu, Arduino Agnelli je objavil članek

»Schiffrejeva sled«, Pio Nodari pa ocenjuje knjigo Giorgia Valussija »Gli Sloveni in Italia«. V mastno natisnjeni notici komentira revija odstranitev dosedanjega predsednika Zveze Italijanov v Istri in na Reki Antonia Bormeja. Roberto Damiani pa je avtor eseja o Silviu Bencu kot romanopiscu. Sledi še nekaj manjših prispevkov.

V OCENO SMO PREJELI:

Naša luč: Mesečnik za Slovence na tujem. Št. 10. December 1974.

MINI DNEVNIK

(Nadaljevanje s 4. str.)

Odšel sem s kraškega žegna zamišljen in manj navdušen nad jesenskimi barvami. V sobi, ki si jo je Marica Živec pripravila za življenje z ženino, ki ga ni bilo, v sobi, v katero ni nikdar stopila, ker jo je v nji napadala naduha, že poltretje desetletje sedim om stoju. Skoraj vsi soji teksti so se rodili tukaj. Preden pa je odšla, je nenavadna gospodariča te hiše stopila k Tončki Kosovelovi v Tomaj in uredila, da bi lahko, tudi ko nje ne bo več, sedel v hiši, ki jo je zgradil njen oče, ona pa vodila namesto brata, katerega je vzela nemška peč.

Upam, da mi bo čas naklonjen, tako da bom o ti ženi, ki mi je v marsičem bila kot mati, kaj več povedal. Vsekakor je kar živa v črtici: »Prešeren se drži na smeh«, ki je zdaj v novem izboru izšla pri založbi Obzorja.

5. novembra

Zapoznali zapis o septembrskih dveh dnevih v Livinallongu. Po ladinsko se kraju pravi Fodom. Postanek med Ladinci katerim je kapital odvzel dolomitsko postojanko in si s hoteli in žičnicami ustvaril vir novega bogastva.

Sestanek italijanske sekcije »Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur«. Prišla sta z mano tudi Živka in Adrijan. Ker smo tako hitro prešli iz morskega podnebja v gorati svet, nas je presneto zeblo.

Tu pa tam so nam kraji priklicali Trento, a po večini je lepota dolomitskih gor drugačna. Individualistična je. Spominja na De Chiricove podobe. Pri nas pa so gore človeške, govorijo, šepetajo, imajo skrito srce, iz katerega poganja sleč in ki diši po vlagi in plesnivem mahu.

Spoznal sem prof. Ulderica Bernardija asistenta profesorja Amideia Barbiellinija, avtorja knjige *Il minusvalore*. Zanima se za narodna izročila. Povalbil sem ga, da bi predaval profesorjem o kulturi etničnih skupnosti v Italiji. Vesel je bil kot ob valbilu na ohcet.

6. novembra

Slišim, da je policija, ko smo se vračali iz Fodoma, pripeljala nekatere mladince. Verjetno zato, ker je eden z razpršilnikom z belo barvo škropil prometne znake.

Velika škoda bo, če nas bodo taki vročeglavi mladokljuni ovirali pri delu za narodne skupnosti.

Odpravljam česniške odrezke. Ta je že orumenel. Delo, 21.9.68. Dušan Kermavner interpretira Cankarja z referatom na XIV. zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Novi Gorici.

Njegov prikaz je samovoljen, tendenčen. Cankar ni 1918. leta odmišljal »z eiminatno kozmetiko« iz meščanskih strank »njun razredni značaj«, ampak je bil socialist širokega razgleda, pisatelj nenavadnih duhovnih in duševnih razsežnosti. Zato je bil za socialistično spremembo družbe, vendar pa nikoli ne bi pristal na uničenje drugih strank. To, kar pravi Kermavner, je njegovo, Kermavnerjevo, prikazovanje Cankarja na podlagi sprememb, ki so nastale po letu 1945. na Slovenskem.

Pisatelj, kateremu so uničevali *Erotiko*, ne bi bil za sistem, ki bi v imenu socializma počenjal isto. Cankar je v svoj socializem sprejemal celo Božjo veliko začetnico, kar pomeni, da če se že ne bi mogel razumeti z ljubljanskim škofom, bi gotovo bil na Kocbekovi strani. Ko bi pa 1945. Cankar živel, bi ga doletela ista usoda kot Kocbeka. In isto bi se zgodilo s Prešernom. 1945 bi tako prvega kot drugega upokojili.

8. novembra

Nisem se mogel odločiti, če naj si zapišem ali ne. Dolgo sem okleval, ker čutim, da je vse sku-

paj padlo na zelo nizko raven. Jože Javoršek namreč v svojem dnevniku (Delo, 26.X.74.) piše da se »poletnih in drugih časih (Pičevci) shajajo v prvih gostilnah, za mejo z mogočnimi 'stebri slovenstva', ki slovenstvo 'podpirajo' v daljnih deželah z najboljšim pretkanim sovraštvo do vsega, kar slovenstvo danes je. Z njimi pač 'doživljajo' dvojnost svojega političnega kulturnega življenja. Njim je vseeno, da svetohlinsko tožijo o stoterih težavah sodobne slovenske družbe, v resnici pa se teh težav veselijo...«

Pičevci, to so za Jožeta Javorška *Prostor in čas*(ovci), ne ve se, če samo uredniki ali tudi sodelavci. Pičevci so mu vsekakor vir vsega današnjega zla na Slovenskem. Prav. Meni tudi gre za slovenstvo, mogoče za spoznanje bo' kot Jožetu Javoršku, zato mi ni vseeno, če proti slovenstvu rovarijo ljudje, ki so pri *Prostoru in času*, pri katerem sodelujem že od kraja. Zato naj Jože Javoršek pove, kdo se v škodo slovenstva sestaja čez mejo, zakaj če mi bo črno na belem dokazal, da je to, kar trdi, ni samo njegovo bolešno otepanje, ampak resnica, bom odrekel sodelovanje reviji, ki jo imam rad.

Razen seveda, če z vodstvom v Ljubljani tudi Javoršek ni prepričan, da se z Rebuljo veseliva slovenskih težav. V tem primeru bi bilo potrebno pogovor zasukati drugače.

Interesanten pa je tam, kjer pravi, da si slovenski kulturniki »tiščijo ušesa pred kakršnokoli polemiko«. Pa ne, da si predstavlja, da je on polemičen? Napadati še ni polemika, obtoževati, ne da bi navedel ne imen ne dejstev, še manj. Jaz pa sem pripravljen na polemiko, Jože Javoršek naj izposluje pri *Delu* prostor zanjo, pa mu bom še ta teden odgovoril.

9. novembra

Že nekaj let imam na mizi izvod Remčevega »Velikega punta«, da me spominja na tega pisatelja, ki se je rodil v Trstu in ki bi zaslužil, da bi se ga kak mlad slavist iz zamejstva lotil. Poskusil sem prepričati mlado dipomiranko, ki je končala univerzo v Padovi, a se je omožila in postala mamica, tako ni bilo z Remcem nič. Škoda. Zanimivo bi bilo

pregledati pisateljevo tržaško motiviko, delavske nemire leta 1902 v Trstu je obdelal v povesti »Doma in v svetu«!

12. novembra

V »Knjigi '74« št. 6 Marijan Kramberger na koncu intervjuja pravi: »Edini resnični problem svobodnega književnika in posebej še ustvarjalca, ki interpretira svojo svobodo tako kakor jaz, je najbrž, da ne morem prevzeti odgovornosti za nikogar poleg sebe, zlasti pa ne za družino. Okoliščina, da je treba izbirati med enim in drugim (če gre tu sploh za kako izbiranje), vnaša v opisani način življenja vsaj za okus današnjega časa, seveda pa tudi ustvarjač samega, kolikor je otrok tega časa, nekaj krutega ali celo nečloveškega.«

Rekel bi, da je v vsem tem pisanju nekaj nezdravega, travmatiziranega in perversnega; dokaz več, da je moja diagnoza pravilna, je lahko tudi dejstvo, da se je v primeru Draga Jančarja najbolj omahljivo vedel prav Marijan Kramberger, verjetno ne zato, da bi ne škodoval družini, ki je kot svoboden književnik ne more imeti, kot sam pravi.

15. novembra

Diskusijski večer o fašizmu. Pobudnik Franc Jenza. Sprejel sem zamisel, ker sem pred časom sam želel, da pride do neke slovenske akademije v zamejstvu. Mogoče se bo ta nova pobuda razvila v to smer. Zakaj prej ali slej moramo najti neko pluralistično, široko, odprto formo kulturnega razmaha.

Prvi večer je bil kar živ. Malo pa je bilo mladih. Poudaril sem, da se je fašizem rodil iz strahu pred socializmom, kapital se je zavedel nevarnosti in sprožil protitlak. Seveda je več silnic, ki se zlijejo skupaj in se dopolnjujejo, a če ne upoštevamo jedra vprašanja, kakor ga je že dognal Brecht, se ne bomo dotipali do resnice.

(Nadaljevanje sledi)

—o—

V svojem »Dnevniku«, ki ga objavlja v »Delu«, je začel Jože Javoršek, potem ko se je lotil svojega nekdanjega prijatelja Kocbeka (Javoršek je bil sodelavec »Dejanja«), hudo polemiko z Janezom Gradišnikom in Denisom Ponižem ter revijo »Prostor in čas«. Privoščil si je tudi »tržaške PIČ-evce«.

Sodobno kmetijstvo

Sintetične penaste snovi za izboljšanje tal

Za izboljšanje tal v zelenjadarstvu pod steklom in plastiko, pa tudi v vrtnarstvu nasplošno, vse bolj priporočajo uporabo sintetičnih penastih snovi, ki se pojavljajo na tržišču največkrat v obliki belih kroglic. Njihovo učinkovanje je na splošno omejeno na eno leto, vendar je njihov vpliv za izboljšanje fizikalnih lastnosti tal precejšen. Sintetične penaste snovi vplivajo ugodno predvsem na zračnost tal prek izboljšanja talne strukture (zrnavost, grudičavost) vplivajo pa tudi na boljše vodno kapaciteto tal (hygromull) ali pa na propustnost tal.

Sintetične penaste snovi se pojavljajo v Zahodni Nemčiji pod imenom hygromull in styromull, slednji je v Sloveniji znan kot stiropor, v Italiji pa kot polystirollo espanso.

Hygromull vsebuje cca 30 odst. celotnega dušika, 0,74 odst. vodotopnega dušika, 0,45

odst. vodotopnega fosfora in cca. 0,02 odst. vodotopnega kalija. Zelo je primeren, kot pove deloma že njegovo ime za zadrževanje vode v lahkih tleh, saj lahko sprejme tudi za 50 odst. volumna.

Styromull oziroma stiropor je snov, ki jo sestavljajo kroglice premera 2-5 mm. Ne vsebuje prej navedenih hranilnih snovi in ne zadržuje vlage. Kroglica je napolnjena z zrakom. Uporabljamo ga pretežno za izboljšanje strukture težkih tal. Ugotovili so namreč, da se moč vezave hranilnih snovi ob dodatku penastih snovi zmanjša, tako tudi volumenska teža prsti, zmanjša pa se tudi kapaciteta tal za vodo, ker se ob dodatku styropora poveča propustnost tal. Vsekakor preprečuje styropor (plošče styropora lahko tudi sami zmlejemmo) tudi kisanje tal.

ŠAH

Menda si je Steinitz svoj čas zadal življenjsko nalogo, da dokaže, kako je napad, ki ni oprt na strateško premoč, temveč le iskanje pobude za vsako ceno, brezpogojno obsojen na neuspeh.

Na takšne vrste napad in neuspeh naletimo v sledeči partiji, ki je bila odigrana na nedavnem moštvenem dvoboju med Slovenijo in Severno Italijo.

ALBANO - VOŠPERNIK

Italijanska otvoritev

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lc4 Lc5, 4. c3 De7.

Kot znano, je ideja tega mirnega nadaljevanja v tem, da črni na potezo belega d4 umakne lovca, namesto da bi zamenjal kmeta in s tem omogočil belemu prodor e5.

5. 0-0 Sf6, 6. d4 Lb6, 7. Lg5 d6, 8. d5 Sb8, 9. Sb2 00, 10. Te1 Te8, 11. Sf1 h6, 12. Lh4 Sd7, 13. Lb5 a 6, 14. La4 Td8 (razbremeniti skakača Sd7), 15. Sg3 g6.

Na 15. ... g5 se nam zdi najboljšje nadaljevanje belega 16. Sf5 Df8, 17. Sg5: hg5, 18. Lg5:.. Grožnja 19. Ld7: bi morala belemu prinesiti kvaliteto, tako da bi se njegov celoten izkupiček dal zagovarjati: dve lahki figuri za trdnjavo in dva kmeta, poleg tega pa še ostanek napada. Zadnja poteza črnega, ki odzame belemu skakaču polji f5 in h5 je zato nedvomno boljša.

16. Dd2 Kg 7 (g5 bi bila sedaj očitno slaba), 17. h3 Sf8, 18. Sh2 (odločilna napaka) g5, 19. Lg5: hg5, 20. Dg5: + Sg6, 21. Sf5 + Lf5, 22. ef5: Lf2: +. To je bilo torej skrivno orožje črnega! Če se sedaj beli kralj umakne na f1, sledi 23. ... Lh4, 24. De3 Le1, nakar bi beli tako po 25. fg6: Lh4, 26. Sf3 Sg8 kot po 25. Te1: Sf8, 26. Dg5 + Kh8, 27. Te4 Sg8, 28. Th4 + Sh 7, 29. Dh5 f6 ostal praznih rok.

23. Kf2: Se4 + 24. Te4: Dg5, 25. fg6: Dd2 +, 26. Kg1 fg6: 27. Tg4 Db2:, 28. Te1 Da2:, 29. Sf3 b5, 30. Ld1, Tf8, 31. Kh2 Df2. Beli se vda.

Premoč črnega je nedvoumna.

Iz Goriške

OKTET »GALLUS«

V nedeljo ob 16.30 bo nastopil v dvorani Attemsove palače na Kornu znameniti oktet »Gallus« iz Ljubljane. Ta pevski nastop je na sporedu letošnjega koncertnega abonmaja, ki ga organizirata obe Prosvetni zvezi in Glasbena matica v Gorici.

Dekle z zaprtimi očmi

1

Napisal Pierre L'Ermite

Prevedel Lovro Sušnik

Začenjamo z objavljanim lepega romana »Dekle z zaprtimi očmi«, ki ga je napisal znani francoski pisatelj Pierre L'Ermite, v slovenščino pa ga je prevedel svojčas dr. Lovro Sušnik. Roman prikazuje pogumno pot mladega dekleta skozi džunglo pariškega življenja.

I. DEL

Prvo poglavje

Pariška podzemeljska železnica majskega jutra proti devetim.

A to majske jutro ni lepo, svetlo ali rožnato.

Dežuje, rezuje, dežuje...!

Nebo je sivo, hodniki sivi, cesta siva. Hiše kakor da jokajo pod enolično močjo, ki pa da mirno, brez naglice, kot da hoče podati tako prav do konca našega ubogega sveta.

Toda neizprosno življenje z neizmernim kolesjem gre svojo pot.

Kaj more njemu sonce, če sije, ali oblaki, če lije iz njih!... Opravki so opravki! Tako drče, voze cestne železnice, avtomobili se križajo in nesramno škrope mimoidoče z obilnim bratom; trgovine se odpirajo in podzemeljska železnica bruha iz sebe tisoče deklet, zaposlenih v velikih podjetjih od boulevarda Pereire do ceste Saussure.

Ko se vsipajo ta dekleta iz puste luknje na svetlo in se pojavljajo na hodniku, se nekatere smejiijo, ker so mlade in se pač smejijo vsemu; druge se zbirajo, odpirajo dežnike in odhajajo sive kakor vreme na sivo delo.

Vendar eno deklet tistega dne ni sledilo toku množice. Pet ali šest vlakov je bilo vrglo na peron val potnikov in ona je obstala na pločniku, hodeč gor in dol, ter vztrajno pogledovala proti posredovalnici služb za »boljše ljudi«, ki se nahaja čisto blizu v ulici Prémontier nasproti cerkve.

Za hip bi bili celo lahko videli, kako je pritisnila z roko na kljuko, kot da bo naposled vstopila.

In potem — ali je bila neodločnost, boječnost? Ustavila se je sredi giba in spet začela stopati pod svojim dežnikom semintja že brez volje in brez cilja.

To dopoldne, ko je vsakdo hitel na svoje delo, mladenke ni nihče opazil: bila je čisto

sama — uboga naplavljenar stvarca v morju množic, v katerem je drug za drugega le hiteči neznanec, brez slehernega duševnega dotika.

Sicer pa je bilo to dobro zanjo, kajti če bi jo bil kakšen neotesanec opazil, bi bile njegove oči gotovo obvisle na tej mladenki.

Sloka, vitka, blede v obraz, s svetlimi živomodrimi očmi in s tistimi čudovitimi pepelnastoplavimi lasmi, ki sipljejo svetlobo okoli obličja, ki ga obdajajo, ne samo da ni bila kot vse druge, temveč je visoko nadkriževala po odličnosti povprečne zale obraze, kot jih lahko srečujete v Parizu, ki jih toliko premore!

Njena enostavna, zelo okusna obleka je dobro popolnjevala prvi vtis o tem »rasnem« dekletu.

V tistem trenutku je na stolpu cerkve sv. Frančiška Saleskega počasi odbila devet. Prišel je zadnji naval iz podzemeljske železnice, zamudniki so vznemirjeno stekli, kati deveta ura je za urade zla: sledi ji slaba ocena pa jezni pogledi predstojnika.

Nato pa je hitro nastopil mir med ljudmi na cesti, kjer je še vedno deževalo in je še vedno odmeval rožljajoči ropot tramvajev.

Tedaj se je zazdelo da se je deklet nenadno odločilo in se končno zavedlo, kaj hoče: odšla je čez ulico Brémontier in stopila v cerkev.

Ondi se ji je zazdelo, kot da je doma. Pokleknila je in začela moliti, in videč revno žensko, kako je postavila svečko na Marijin oltar, je storila isto in dolgo zrla v skromno lučko, ki je zaživela in zasvetila v temini.

Ko se je mladenka spet dvignila, je stal poleg nje postavni vratar, visok, brkat in mogočen.

»Ali bi mogla govoriti z gospodom župnikom?« ga je vprašala in zardela.

»Danes je torek. Gospod župnik ne sprejema.«

Vratar je napravil mogočno kretnjo, ki je pokazala, da je do vrh glave sit takih vsiljivosti. Nato pa si je pogladil brke, rekoč:

»Gospod župnik sprejema vse dopoldne ob ponedeljskih, sredi in sobotah. To je vse, kar vam morem reči.«

In je mogočno odšel do bolj znanih farank, držeč svojo palico s pozlačenim jabolkom ob prsih.

Samota v cerkvi je postala podobna tisti na cesti.

In vendar je bila mladenka, ko je stopila vanjo, poslušala notranji glas, ki ji je govoril: »Pojdi ... vrnila se boš krepkejša!...« Zbrano je molila in tudi ona prižgala svojo svečko... A odgovor? Ta neprijazni vratar s svojo brezbriznostjo in slovesnostjo! Očitajoče je pogledala proti tabernaklju, češ: »Moj Bog, ali si me tudi ti zapustil?«

Iz tabernaklja pa ni zazvenel nikak odgovor v njeno srce.

Sedla je na nasprotni strani na stol v okrilju usmiljene sence stebra in tiho zajokala.

Tudi solze so molitev.

Ta je bila uslišana.

(Dalje)

pohištvo

VABIMO cenjene odjemalce naj obiščejo NOVO TRGOVINO S POHIŠTVOM v Ulici Castaldi 3 v Trstu - Tel. 762966 (pri Trgu Garibaldi).

OGLEDALI si bodo med drugim edino razstavo na Tržaškem vseh vrst izdelkov z n a n e TOVARNE MEBLO (kmečke dnevne sobe, skrinje, kmečki koti itd.) in velik izbor kuhinj Podjetja CUMINI.

